T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 06.06.2003
Sayı : 502

CHP

7/733-2137

6.6.2003

TBMM Başkanlığına

Aşağıdaki sorularımın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sn.Hilmi Güler tarafından **yazılı** olarak cevaplandırılmasını Anayasa'nın 98 ve İçtüzüğün 96. maddeleri gereğince arz ve talep ederim.

Atilla Kart
CHP Konya Milletvekili

--Konya ili – Cihanbeyli ilçesi – Yeniceoba kasabası;

Ankara-Konya karayolunun 145. km.sine 15 kilometre mesafede olup, yaklaşık 200 km^2 civarında düzlüğe hakim bir ovada kuruludur. Bu yörede, bölgenin en yoğun ve kapsamlı **çiftçiliği** yapılmaktadır. Ekonomi; hububat ve endüstriyel bitki üretimi ile yurtdışı gelirlerine dayalı olup, bu hareketliliğin getirdiği ticarete bağlıdır. Kasabanın, İçAnadolu bölgesinde olması, kara iklimi şartlarının bölgede hüküm sürmesi sebebiyle yağış gerektiren mevsimlerde, yağış çoğu zaman yeterli olmamakta, sonuçta kurak iklim şartlarından dolayı mahsülde verim düşmektedir. **Bilindiği üzere;** tarımda verimlilik, büyük ölçüde sulamaya bağlıdır. Bu bölgede herhangi bir yerüstü su kaynağı olmadığı için, şu ana kadar yapılan tarımsal sulamalar çiftçinin kendi öz kaynakları ile tesis edilen derinkuyu pompajları ile yapılmakta ve yeraltından **12.000.000 ton / yıl** su çekilmektedir. Yer altı suyu rezervuarı, akifer özelliği gösteren pliosen konglomeralardan süzülen yağış suları ile beslenmektedir. Sulama sahaları, kalınlığı 30 metre civarında değişen alivyon tabakaları üstündedir. Yağıştan beslenme alanı 80 km^2 olup, yüzeysel akıştan akiferin beslenme alanlarının, drenaj alanı yaklaşık olarak 200 km^2 olarak tahmin edilmektedir.

--Yeniceoba ovasının kuzeyinde ve yüzeysel akış drenaj alanı dışında **Samsam Gölü** bulunmaktadır. Göl, bir tahliye kanalı vasıtasıyla Pazarözü mevkiinde Pazarözü deresiyle birleşerek Samsam Tahliye Kanalı adı ile Tuz Gölüne boşaltılmaktadır. Doğal olarak, gölün tahliyesi yağışlı mevsimlerde ve ağırlıklı olarak sulama mevsimleri dışında gerçekleşmektedir. Sözü edilen kanalın, bir tahliye kanalı olması sebebiyle üzerine herhangi bir depolama yapısı inşa etmek mümkün değildir. Samsam Tahliye Kanalı ile tahliye edilen su miktarı, yaklaşık olarak **10.000.000 ton/yıl** olup, su kalitesi C2 S2 olup, sulamaya elverişlidir. Ayrıca Yeniceoba havzasında DSİ tarafından yapılan tahliye kanalları ile yaklaşık **2.000.000 ton/yıl** su Samsam Tahliye Kanalına atılmaktadır. **Böylece, toplam 12.000.000 ton/yıl** su havza dışına atılmakta olup, bu miktar pompaj ile yeraltından çekilen sulama suyuna eşittir.

--Samsam Tahliye suyu, Yeniceoba havzasına derive edilerek yer altı suyu beslendiği takdirde, yaklaşık 1 yılda çekilen su miktarı kadar yeraltına depolama yapılabilecektir. Bu durumda hem yer altı suyu kalitesi düzelecek ve hem de yerüstünde herhangi bir yapı inşa etmeden, boşa akan tahliye sularının doğal yapı içinde ve yeraltında değerlendirilmesi mümkün olabilecektir. **Sonuçta;** yer altı suyu seviyesi ve su kalitesi yükselecek, pompaj maliyetleri düşecek ve ilave sulama tesisleri devreye girebilecek, ürün miktarı artacak, üretim maliyetleri düşecektir.

Bu açıklama ve bilgiler ışığında; bölge ziraatinin ve çiftçinin desteklenmesi amacıyla; boşa akmakta olan suların Yeniceoba havzasında ilave pompaj tesisleri yapılmak ve akiferin beslenmesi suretiyle, uygun teknik yöntemlerle ovaya çevrilerek yeraltına verilmesi yolunda çalışmalar yapılmaktamıdır? Bugüne kadar bu yolda çalışmalar yapılmamış ise, yukarıdaki açıklama ve gerekçeler karşısında, yurtdışında da benzeri uygulamaları yapılan bu çalışmaların hayata geçirilmesi düşünülmektemidir?

--Yeraltındaki bu geçirimli tabakanın kullanılması suretiyle, fazlaca bir yatırım finansmanı gerektirmeyen ve özellikle yerüstü depolama yapılarıyla kıyaslanamayacak kadar ucuz maliyetlerle gerçekleştirilecek olan, yöre ve ülke ekonomisine katkısı açık olan bu **"besleme yapısının"**, Bakanlığınıza bağlı ilgili kuruluşlar tarafından etüd edilerek, yatırım programına alınması yolunda herhangi bir çalışma planlanmaktamıdır?